

Sygn. akt II C 170/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny w następującym składzie:

Przewodnicząca : SSR A. M.

Protokolant : sekr. sąd. W. Ł.

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2018 roku w Łodzi na rozprawie sprawy

z powództwa E. W.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W.

o zadośćuczynienie i odszkodowanie

1. zasądza od strony pozwanej (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. na rzecz powódki E. W.:

a) kwotę 5.000,00 zł (pięć tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 czerwca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, tytułem zadośćuczynienia;

b) kwotę 539,21 (pięćset trzydzieści dziewięć złotych dwadzieścia jeden groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty liczonymi od kwoty 89,20 zł (osiemdziesiąt dziewięć złotych dwadzieścia groszy) oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 31 lipca 2018 roku do dnia zapłaty liczonymi od kwoty 450,01 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych jeden grosz), tytułem odszkodowania;

c) kwotę 2.400,00 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. oddała powództwo w pozostałej części;

3. nakazuje zwrócić na rzecz strony pozwanej (...) Spółki Akcyjnej Oddział w Polsce z siedzibą w W. ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę 165,93 zł (sto sześćdziesiąt pięć złotych dziewięćdziesiąt trzy grosze) tytułem niewykorzystanej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego;

4. obciąża stronę pozwaną (...) Spółkę Akcyjną Oddział w Polsce z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi kwotą 686,24 zł (sześćset osiemdziesiąt sześć złotych dwadzieścia cztery grosze) tytułem tymczasowo wyłożonych wydatków;

5. nie obciąża powódki kosztami postępowania.

Sygnatura akt II C 170/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 5 marca 2016 roku skierowanym przeciwko (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W., powódka E. W. wniosła o zasądzenie od pozwanej na swoją rzecz kwot: 5.000 złotych tytułem częściowego zadośćuczynienia, 100 złotych tytułem częściowego odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami od wszystkich żądanych kwot od dnia 26 czerwca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie

od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty. Nadto, żądała zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie swojego stanowiska powódka wskazała, iż w dniu 25 maja 2015 roku doszło do wypadku komunikacyjnego, w wyniku którego powódka doznała obrażeń ciała. Sprawcą zdarzenia był kierujący pojazdem ubezpieczonym w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń, które odmówiło wypłaty świadczeń. Na kwotę dochodzonego odszkodowania składają się koszty leczenia farmakologicznego, koszty utraconego dochodu oraz dojazdów do placówek medycznych (pozew k. 2-5).

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości, kwestionując je tak co do zasady jak i wysokości, oraz wniosła o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwana przyznała, że udzielała ochrony ubezpieczeniowej sprawcy kolizji drogowej z dnia 25 maja 2015 roku, w której powódka brała udział. Wskazano również, iż po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, pozwana odmówiła wypłaty zadośćuczynienia i odszkodowania argumentując, iż obrażenia wskazane przez powódkę nie mogły powstać w mechanizmie zderzenia z dnia 25 maja 2015 roku, lecz są wynikiem samoistnych zmian zwyrodnieniowych (odpowiedź na pozew k. 40-43).

W piśmie procesowym z dnia 22 czerwca 2018 roku pełnomocnik powódki rozszerzył powództwo wnosząc o zasądzenie dodatkowo kwoty 626,26 złotych tytułem odszkodowania wraz z odsetkami od kwot: 226 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 26 czerwca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, kwoty 400,26 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanemu odpisu pisma rozszerzającego powództwo, do dnia zapłaty. Na kwotę dochodzonego odszkodowania składają się: kwota 70 złotych tytułem kosztów opieki, kwota 146,05 złotych tytułem kosztów leczenia powypadkowego oraz kwota 274,96 zł z tytułu utraconych dochodów w czasie przebywania na zwolnieniu lekarskim i 19,20 złotych z tytułu dojazdów do placówek medycznych (pismo k. 119-120).

Na rozprawie w dniu 5 listopada 2018 roku pełnomocnik powódki ostatecznie sprecyzował żądanie pozwu wnosząc o zasądzenie tytułem odszkodowania łącznie kwoty 726,26 złotych obejmującej: koszty dojazdu do placówek medycznych w wysokości 19,20 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 26 czerwca 2015 roku, kwotę 146,05 zł tytułem kosztów leczenia z ustawowymi odsetkami od dnia 26 czerwca 2015 roku, kwotę 274,96 złotych tytułem utraconego dochodu z ustawowymi odsetkami od dnia następnego po dniu doręczenia odpisu pisma zawierającego rozszerzenie powództwa stronie pozwanej, kwotę 286,05 zł tytułem kosztów opieki z ustawowymi odsetkami od dnia następnego po dniu doręczenia odpisu pisma zawierającego rozszerzenie powództwa stronie pozwanej (stanowisko pełnomocnika powódki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 5 listopada 2018 roku czas elektroniczny: 00:01:40 – 00:20:06 k. 140-141).

Do końca postępowania strony pozostały przy dotychczasowych stanowiskach w sprawie.

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 maja 2015 roku w Ł. na skrzyżowaniu ulic (...) kierujący pojazdem marki P. o numerze rejestracyjnym (...) nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu pojazdowi kierowanemu przez powódkę doprowadzając do ich zderzenia. Sprawcą zdarzenia był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń (okoliczność bezsporna).

Na skutek uderzenia odpiął się pas bezpieczeństwa powódki, która przesunęła się na siedzeniu i uderzyła głową w zagłówek fotela. Po zdarzeniu powódka zgłosiła się do szpitala im. J., gdzie wykonano badania diagnostyczne (okoliczność bezsporna, dokumentacja medyczna k. 22-24, zeznania powódki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 05 listopada 2018 roku czas elektroniczny: 00:21:08 – 00:39:01 k. 141-143).

Na skutek zdarzenia z dnia 25 maja 2015 roku powódka doznała stłuczenia okolicy kości krzyżowej stłuczenia okolicy lędźwiowo-krzyżowej z krwiakiem podskórnym okolicy krzyżowej. Zakres cierpień fizycznych powódki w związku z doznanymi w wypadku obrażeniami narządów ruchu nie był znaczny. Wskazane było stosowanie leczenia usprawniającego w poradni rehabilitacyjnej. Rokowania na przyszłość są dobre. Aktualnie powódka odzyskała pełny zakres ruchomości stawów kończyn i kręgosłupa. Stłuczenie odcinka lędźwiowego uległo wygojeniu bez objawów uszkodzenia obwodowego układu nerwowego. U powódki na skutek obrażeń odniesionych w wypadku komunikacyjnym w dniu 25 maja 2015 roku nie stwierdzono uszczerbku na zdrowiu (opinia biegłego neurologa k. 73-76, opinia biegłego ortopedy k. 91-93 i k. 108).

W związku z doznanymi obrażeniami powódka kontynuowała leczenie w poradni chirurgii ortopedyczno-urazowej oraz poradni rehabilitacyjnej (okoliczność bezsporna, dokumentacja medyczna k. 28-31, koperta k. 70, dokumentacja medyczna k. 77v-78). W związku z leczeniem skutków zdarzenia z dnia 25 maja 2015 roku powódka przyjmowała następujące farmaceutyki, ponosząc koszty ich zakupu: D. 1 op (10,80 zł), K. Forte 30 tabl. (koszt 9,80 zł), O. U. 30 tabl. (11,75 zł), S. 4 mg 30 tabl. (29,70 zł), R. żel 1 op. (23,00 zł), C. Forte 30 tabl. (22,00 zł), P. 24 20 tabl. (39,00 zł) (opinia biegłego neurologa k. 73-76).

U powódki ze względu na doznane obrażenia narządów ruchu oraz z powodu zespołu bólowego odcinka lędźwiowego kręgosłupa i zawrotów głowy zaistniała potrzeba okresowej pomocy ze strony osób trzecich w ciągu pierwszego tygodnia po zdarzeniu w ciągu jednej godziny dziennie (opinia biegłego neurologa k. 73-76, opinia biegłego ortopedy k. 91-93 i k. 108).

Koszt 1 godziny za usługi opiekuńcze w okresie od 2015 roku do 31 marca 2017 roku wynosił 11 złotych w dniu powszednie i 22 złotych w dni wolne od pracy (okoliczność bezsporna, a nadto pismo k. 121).

Na wizyty lekarskie oraz rehabilitację w dniach 25 maja 2015 roku, 26 maja 2015 roku, 2 czerwca 2015 roku, 9 czerwca 2015 roku, 21 lipca 2015 roku, 24 czerwca 2015 roku powódkę dowoził jej brat pojazdem osobowym o pojemności 1968 m³ (dokumentacja medyczna k. 28-31, koperta k. 70, dokumentacja medyczna k. 77v-78).

Po wypadku E. W. korzystała przez okres 5 dni ze zwolnienia lekarskiego. W związku z powyższym jej dochód był niższy o kwotę 274,96 złotych. (zaświadczenie k. 32, zeznania powódki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 05 listopada 2018 roku czas elektroniczny: 00:21:08 – 00:39:01 k. 141-143).

Powódka miała zaplanowany i opłacony wyjazd wakacyjny, na który z uwagi na stan zdrowia, i odczuwane skutki zdarzenia, nie pojechała (zeznania powódki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 05 listopada 2018 roku czas elektroniczny: 00:21:08 – 00:39:01 k. 141-143).

Po zdarzeniu powódka przez okres trzech miesięcy nie jeździła samochodem. Zrezygnowała z zajęć fitness. Miała problemy z siedzeniem, nie mogła samodzielnie pokonywać dużych odległości, niczego podnosić. Z uwagi na odczuwane dolegliwości bólowe miała problem ze spaniem na plecach i na lewym boku (zeznania powódki – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 05 listopada 2018 roku czas elektroniczny: 00:21:08 – 00:39:01 k. 141-143).

Przed wypadkiem z dnia 25 maja 2015 roku powódka leczyła się z powodu dolegliwości ze strony kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego z drętwieniem i osłabieniem siły prawej kończyny dolnej, bólu kręgosłupa szyjnego i piersiowego. Była skierowana na turnus rehabilitacyjny (okoliczność bezsporna, dokumentacja medyczna k. 77).

Powódka dokonała zgłoszenia szkody w dniu 28 maja 2015 roku (okoliczność bezsporna, akta szkody koperta k. 46).

Decyzją z dnia 26 czerwca 2015 roku pozwana odmówiła powódce wypłaty świadczenia z tytułu zadośćuczynienia i odszkodowania w związku ze zdarzeniem z dnia 25 maja 2015 roku (decyzja w aktach szkody koperta k. 21).

Pismem z dnia 22 sierpnia 2015 roku powódka odwołała się od decyzji pozwanej żądając wypłaty zadośćuczynienia w kwocie 15.000 złotych oraz kosztów opieki w wysokości 336 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za zwłokę

naliczanymi od 31 dnia po przyjęciu szkody. Stanowisko pozwanej nie uległo zmianie (odwołanie k. 19-20, decyzja k. 21)

Strona pozwana odpis pozwu odebrała w dniu 19 kwietnia 2016 roku (zwrotne potwierdzenie odbioru k. 40).

Strona pozwana pismo zawierające rozszerzenie powództwa odebrała w dniu 30 lipca 2018 roku (zwrotne potwierdzenie odbioru k. 137).

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd poczynił w oparciu o dokumenty lub ich kserokopie, stosując w tym względzie art. 308 k.p.c. oraz zeznaniach powódki.

Sąd nie dał wiary depozycją powódki w zakresie jakoby przed wypadkiem nie miała dolegliwości ze strony kręgosłupa. Jej zeznaniom w tym zakresie przeczy zgromadzona w sprawie dokumentacja medyczna, z której wynika, iż przed wypadkiem z dnia 25 maja 2015 roku powódka w styczniu i kwietniu 2015 roku, leczona była z powodu bólu kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego. Pełnowartościowym dowodem w sprawie są złożone do akt sprawy opinie biegłych tak neurologa jak i biegłego ortopedy, którzy w sposób logiczny i spójny udzielili odpowiedzi na pytania sądu oraz w sposób wyczerpujący i jasny uzasadnili wnioski płynące ze sporządzonych opinii. Zaznaczyć przy tym należy, iż ostatecznie żadna ze stron nie kwestionowała powyższych opinii. W szczególności przywołać należy opinie biegłego ortopedy, który wyjaśnił, że u powódki występują samoistne zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa o charakterze wielopoziomowej dyskopatii. Uraz w postaci stłuczenia okolicy lędźwiowo-krzyżowej mógł spowodować ujawnienie się zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego. Nie można wykluczyć, że doznany uraz będzie miał w przyszłości wpływ na zwiększenie się zmian zwyrodnieniowych i zaostrzenie dolegliwości bólowych z nimi związanych.

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne i jako takie podlega uwzględnieniu w przeważającej części.

Podstawę prawną roszczenia powódki stanowiły przepisy art. 822 k.c., art. 19 ust. 1 i art. 34 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U 2003 Nr 124 poz 1152) w zw. z art. 435 k.c. i z art. 436 k.c. i art. 444 § 1 k.c., art. 445 k.c.

Jak stanowi art. 34 ust. 1 cytowanej ustawy, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Powstanie odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierowcy pojazdu za szkodę wyrządzoną ruchem pojazdu innym podmiotom pociąga za sobą również obowiązek wypłaty przez zakład ubezpieczeń świadczeń z tytułu ubezpieczenia OC

w granicach odpowiedzialności posiadacza lub kierowcy pojazdu mechanicznego. Samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch mechanicznego środka komunikacji, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności (art. 435 § 1 k.c. w zw. z art. 436 k.c.) W razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody wymienione osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych. (art. 436 § 2 k.c.) Regułą wynikającą z art. 436 § 1 k.c. jest, że obowiązek naprawienia szkody obciąża na zasadzie ryzyka posiadacza pojazdu, który może zwolnić się z odpowiedzialności wyłącznie przez wykazanie okoliczności egzoneracyjnej, spośród określonych w art. 435 k.c. Jednak w częstych przypadkach szkód powstałych wskutek zderzenia się mechanicznych środków komunikacji oraz szkód wyrządzonych osobom przewożonym z grzeczności, przepis art. 436 § 2 k.c. obciąża posiadacza pojazdu odpowiedzialnością na zasadzie winy. Podstawowe znaczenie dla odpowiedzialności na podstawie art. 436 k.c. ma ustalenie, że szkoda pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z ruchem mechanicznego środka komunikacji (A. Rembieliński, Ruch samochodu jako przesłanka odpowiedzialności cywilnej za wypadek, Palestra 1963, z. 9).

Zdarzeniem wyrządzającym szkodę, której naprawienia dochodziła powódka był wypadek, do którego doszło w dniu 25 maja 2015 roku. W przedmiotowej sprawie bezspornym jest, że samochód osobowy marki P. o numerze rejestracyjnym (...), którym poruszał się sprawca objęty był ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym Towarzystwie i z tego tytułu wynika odpowiedzialność pozwanego w stosunku do powódki. W świetle bowiem art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem, których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz, której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Natomiast, zgodnie z art. 19 ust. 1 powołanej ustawy, poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Strona pozwana nie kwestionowała objęcia ubezpieczeniem sprawcy wypadku, kwestionowała z kolei aby obrażenia wskazane przez powódkę mogły powstać w mechanizmie zderzenia z dnia 25 maja 2015 roku oraz wysokość dochodzonych roszczeń.

Zgodnie z art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w art. 444 k.c., Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Chodzi tu o krzywdę (szkodę niemajątkową) ujmowaną jako cierpienie fizyczne (ból i inne dolegliwości) oraz cierpienie psychiczne (ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia).

Przepisach obowiązującego prawa ustawodawca nigdzie nie sprecyzował sposobu ustalenia wysokości zadośćuczynienia, odwołując się do sędziowskiego uznania, opartego na całokształcie okoliczności sprawy. Przeprowadzona w ten sposób analiza konkretnego przypadku ma doprowadzić do wyliczenia „odpowiedniej sumy”, to jest takiej kwoty, która odpowiada krzywdzie, ale nie jest wygórowana na tle majątkowych stosunków społeczeństwa. Przez krzywdę należy przy tym rozumieć cierpienia fizyczne w postaci bólu i innych dolegliwości oraz cierpienia psychiczne polegające na ujemnych doznaniach przeżywanych w związku z cierpieniami fizycznymi i ich następstwami, zwłaszcza trwałymi lub nieodwracalnymi uszkodzeniami ciała lub rozstroju zdrowia. Przy czym w pojęciu krzywdy mieszczą się nie tylko cierpienia fizyczne i psychiczne już doznane, ale również te, które mogą powstać w przyszłość (na tym, bowiem polega całościowy charakter zadośćuczynienia). W orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, bowiem, że ocena rozmiarów krzywdy wymaga uwzględnienia nasilenia cierpień, długotrwałości choroby, rozmiarów kalectwa, trwałości następstw zdarzenia oraz konsekwencji uszczerbku na zdrowiu w dziedzinie życia osobistego i społecznego. Oceniając rozmiar doznanej krzywdy trzeba, zatem wziąć pod uwagę całokształt okoliczności,

w tym rozmiar cierpień fizycznych i psychicznych, ich nasilenie i czas trwania, nieodwracalność następstw wypadków (kalectwo, oszpeccenie), rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiową oraz inne czynniki podobnej natury, wiek poszkodowanego (uchwała pełnego składu izby cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1973 roku, III CZP 37/73, OSNC 1974/9/145; wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 15 grudnia 1965 roku, III RP 280/65, OSNCP 1966/10/168; 10 października 1967 roku, I CR 224/67, OSNCP 1968/6/107; 4 czerwca 1968 roku, I PR 175/68, OSNCP 1968/2/37; 19 sierpnia 1980 roku, IV CR 283/80, OSNCP 1981/5/81; uchwała Sądu Najwyższego z 8 grudnia 1983 roku, OSNCP 1974/10/145; wyroki z 10 grudnia 1997 roku, III CKN 219/97, M. Prawn. 2011/17/948; 10 czerwca 1999 roku, II UKN 681/98 OSNAP 16/00/626; 9 lutego 2000 roku, III CKN 582/98 Lex nr 52776; 11 lipca 2000 roku, II CKN 1119/98, Lex nr 50884; 12 września 2002 roku, IV CKN 1266/00, Lex nr 80272; 30 stycznia 2004 roku, I CK 131/03 OSNC 2005/2/40; 10 marca 2006 roku, IV CSK 80/05 OSNC 2006/10/175; 9 listopada 2007 roku, V CSK 245/07, OSNC - ZD 2008 nr D, poz. 95; 14 lutego 2008 roku, II CSK 536/07, OSP 2010/5/47; 26 listopada 2009 roku, III CSK 62/09, OSNC - ZD 2010 nr C, poz. 80).

Zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie przyjmuje się, że zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną, przyznana, bowiem suma pieniężna ma stanowić przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej. Powinna ona wynagrodzić doznane cierpienia fizyczne i psychiczne, aby w ten sposób przynajmniej częściowo została przywrócona

równowaga zachwiana na skutek popełnienia czynu niedozwolonego. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 stycznia 2011 r. (I PK 145/10 Lex nr 794777) stwierdził, że przy ustalaniu odpowiedniego zadośćuczynienia, o którym mowa w art. 445 § 1 k.c., nie można pomijać notoryjnego faktu, iż w obecnej sytuacji społeczno - gospodarczej, polskie społeczeństwo jest w wysokim stopniu rozwarstwione pod względem poziomu życia i zasobności majątkowej. Wysokość stopy życiowej społeczeństwa jedynie w sposób uzupełniający (w aspekcie urzeczywistniania zasady sprawiedliwości społecznej - art. 2 Konstytucji RP) może rzutować na wysokość zadośćuczynienia należnego poszkodowanemu za doznaną krzywdę. Kwestią zasadniczą jest rozmiar szkody niemajątkowej. Natomiast w wyroku z dnia 4 listopada 2010 roku (IV CSK 126/10, Lex nr 898263) Sąd Najwyższy przyjął, że odpowiedniość sumy zadośćuczynienia, o której stanowi art.445 § 1 k.c. ma służyć złagodzeniu negatywnych doznań, ale nie może być jednocześnie źródłem wzbogacenia. Zadośćuczynienie powinno mieć przede wszystkim kompensacyjny charakter, musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Zasada umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia trafnie łączy tę wysokość z poziomem stopy życiowej społeczeństwa, ale nadto musi być realna i odpowiednia. Zasada ta ma jednak uzupełniający charakter w stosunku do kwestii zasadniczych, jakimi są rozmiar szkody niemajątkowej i kompensacyjna rola zadośćuczynienia. Stopa życiowa poszkodowanego nie może wyznaczać wysokości rekompensaty za wyrządzoną mu krzywdę. Indywidualizm każdego przypadku i każdej krzywdy jest nacechowany subiektywizmem, co sprawia, że relatywizowanie in abstracto zadośćuczynienia bywa zawodne, dlatego nie można w zakresie ustalania wysokości sum zadośćuczynienia, abstrahować od konkretnego przypadku. Określenie wysokości zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia stanowi uprawnienie sądu i w tym zakresie dysponuje on swobodną decyzją. Nie oznacza to jednak dowolności w ustaleniu należnego zadośćuczynienia a przyznanie go przez sąd w wysokości nieodpowiedniej do wszystkich okoliczności stanowiących podstawę jego ustalenia (zbyt wysokiej lub zbyt niskiej) narusza art. 445 § 1 k.c. (wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 18 kwietnia 2002 r., II CKN 605/00, Lex nr 484718; 27 lutego 2004 r., V CK 282/03, Lex nr 183777; 14 stycznia 2011 r., I PK 145/10 Lex nr 794777).

Zadośćuczynienie za doznaną krzywdę ma przede wszystkim charakter kompensacyjny. Jego wysokość nie może, zatem stanowić zapłaty sumy symbolicznej, lecz musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Z drugiej strony jednak zadośćuczynienie powinno być utrzymane w rozsądnych granicach, nawiązując do warunków i przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa. Od osoby odpowiedzialnej za szkodę poszkodowany winien otrzymać sumę pieniężną, o tyle w danych okolicznościach odpowiednią, by mógł za jej pomocą zatrzeć lub złagodzić poczucie krzywdy i odzyskać równowagę psychiczną. Nie ma oczywiście podstaw do uwzględnienia żądania w takiej wysokości, by przyznana kwota stanowiła ponadto ze względu na swoją wysokość represję majątkową. Doznanej przez powoda krzywdy nigdy nie można wprost, według całkowicie obiektywnego i sprawdzalnego kryterium przeliczyć na wysokość zadośćuczynienia, bowiem charakter szkody niemajątkowej decyduje o jej niewymierności, a pojęcie „sumy odpowiedniej” użyte w art. 445 § 1 k.c. ma charakter niedookreślony.

Z niekwestionowanej opinii biegłych wynika, iż w następstwie wypadku dnia 25 maja 2015 roku powódka doznała stłuczenia okolicy kości krzyżowej stłuczenia okolicy lędźwiowo-krzyżowej z krwiakiem podskórnym okolicy krzyżowej. Powódka zmuszona była podjąć leczenie usprawniające w poradni ortopedycznej, a następnie rehabilitacyjnej. Przez okres siedmiu dni była zmuszona korzystać z częściowej pomocy innych osób, a także przyjmować farmaceutyki. Odczuwała dolegliwości bólowe. Uraz w postaci stłuczenia okolicy lędźwiowo-krzyżowej spowodował ujawnienie się zmian zwyrodnieniowych kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego. Nie można przy tym wykluczyć, iż doznany uraz będzie miał w przyszłości wpływ na zwiększenie się zmian zwyrodnieniowych i zaostrzenie dolegliwości bólowych z nimi związanych. Nadto nie umknął uwadze Sądu fakt, iż na skutek zdarzenia z dnia 25 maja 2015 roku i dolegliwości z nim związanych, powódka zrezygnowała z zaplanowanego wcześniej wyjazdu wakacyjnego. Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, iż rozmiar doznanej przez powódkę krzywdy wskutek wypadku w dniu 25 maja 2015 roku daje podstawy do przyjęcia, iż żądana przez powódkę kwota 5.000,00 złotych stanowi odpowiednią sumę zadośćuczynienia.

W związku z faktem, iż powódka zgłaszając zaistniałą szkodę wniosła o wypłatę zadośćuczynienia, z kolei decyzją z dnia 26 czerwca 2015 roku strona pozwana odmówiła wypłaty świadczenia, Sąd zasądził odsetki od żądanej sumy

zadośćuczynienia od dnia 27 czerwca 2015 roku, a zatem od następnego dnia po dniu wydania decyzji, uznając, iż w dacie jej wydania, a zatem już po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, strona pozwana winna w sposób prawidłowy określić wysokość należnego powódce zadośćuczynienia.

Powódka w toku niniejszego postępowania dochodziła również odszkodowania w kwocie 726,26 złotych obejmującego: koszty dojazdu do placówek medycznych w wysokości 19,20 złotych, kwotę 146,05 zł tytułem kosztów leczenia, kwotę 274,96 złotych tytułem kosztu utraconego dochodu, kwotę 286,05 zł tytułem kosztów opieki.

Stosownie do treści art. 444 § 1 kc w razie uszkodzenia ciała lub wywołaniu rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Naruszenie ciała polega na naruszeniu integralności fizycznej człowieka i może dotyczyć tak powłoki cielesnej jak i narządów wewnętrznych. Rozstrój zdrowia wyraża się w zakłóceniu funkcjonowania poszczególnych organów, bez ich widocznego uszkodzenia. Na skutek wypadku zostało naruszone podstawowe dobro, jakim jest zdrowie powoda, a efektem było zwichnięcie lewego stawu ramiennego.

Odszkodowanie przewidziane w art. 444 § 1 kc obejmuje wszelkie wydatki pozostające w związku z uszkodzeniem ciała czy rozstrojem zdrowia, jeżeli są konieczne i celowe. W szczególności będą to koszty leczenia, a więc wydatki związane z postawieniem diagnozy, terapią i rehabilitacją. Ich zakres nie może ograniczać się do wydatków kompensowanych w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, lecz powinien obejmować koszty działań, podjętych z uzasadnionym - zważywszy na aktualny stan wiedzy medycznej - przekonaniem o spodziewanej poprawie stanu zdrowia poszkodowanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2002 roku, II CKN 1018/00, Lex nr 75352).

W judykaturze i piśmiennictwie prezentowany jest pogląd, który Sąd Rejonowy w pełni podziela, że prawo poszkodowanego z tytułu zwiększonych potrzeb, polegających na konieczności korzystania z opieki osoby trzeciej nie jest uzależnione od wykazania, iż poszkodowany efektywnie wydał odpowiednie kwoty na koszty opieki (podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 marca 1969 r., I PR 28/69, opubl. OSNC 1969 rok, nr 1, poz. 229; Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 4 października 1973 roku, II CR 365/73, nr 9, poz.147, Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 11 marca 1976 roku, IV CR 50/76. OSN 1977, nr 1, poz.11; stanowisko takie zajmował również min. G. Bieniek, H. Ciepla, S. Dmowski, J. Gudowski, w pracy zbiorowej pod red. G. Bieńka „Komentarz do kodeksu cywilnego. Zobowiązania.”, Warszawa 1996 rok).

Z opinii biegłego ortopedy i neurologa wynika, iż u powódki ze względu na doznane obrażenia narządów ruchu oraz z powodu zespołu bólowego odcinka lędźwiowego kręgosłupa i zawrotów głowy mogła występować potrzeba okresowej pomocy osób trzecich w ciągu pierwszego tygodnia po zdarzeniu w ciągu jednej godziny dziennie, co daje kwotę 99 złotych tytułem zwrotu kosztów opieki (1 godzina x 5 dni x 11 zł/h + 1 godzina x 2 dni x 22 zł/h). W pozostałym zakresie powódka, na której ciążył onus probandi, nie wykazała aby zasadnym było zasądzenie dalszych kosztów opieki, co skutkuje oddaleniem powództwa w pozostałym zakresie. Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ten, kto powołując się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty (okoliczności faktyczne) uzasadniające to żądanie.

Zasadne było również, jak i w pełni udowodnione, przede wszystkim opinią biegłego neurologa, poniesienie przez powódkę kosztów zakupu farmaceutyków w kwocie łącznej 146,05 złotych.

Sąd uwzględnił także żądanie zapłaty kwoty 19,20 złotych tytułem kosztów dojazdów do placówek medycznych i kwoty 274,96 złotych tytułem zwrotu utraconych dochodów.

Odnosząc się do wysokości poniesionych kosztów dojazdów na wizyty medyczne, powódka wykazała, iż była każdorazowo podwożona przez brata pojazdem osobowym o pojemności 1968 m³, z tytułu czego wydatkowała kwotę 19,20 zł. Ze złożonej dokumentacji medycznej wynika, iż powódka odbyła wizyty lekarskie w dniach: 25 maja 2015 roku, 26 maja 2015 roku, 2 czerwca 2015 roku, 9 czerwca 2015 roku, 21 lipca 2015 roku, 24 czerwca 2015 roku. Mając na uwadze ilość pokonanych kilometrów od miejsca zamieszkania powódki (ul. (...) w Ł.) do placówek medycznych zlokalizowanych w Ł. na ul. (...), to jest 41,14 km oraz przyjętą stawkę przebiegu za jeden kilometr dla pojazdów

osobowych o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ w wysokości 0,8358 złotych, ustaloną w oparciu o rozporządzenie M.stra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 roku w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U. Nr 236, poz. 1990 ze zm., oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 roku w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy – Dz.U.02.27.271 ze zm.), należne z tego tytułu i wykazane przez powódkę odszkodowanie wyraża się kwota 34,39 zł. Jednakże mając na uwadze treść art. 321 kpc, Sąd zasądził na rzecz powódki z tego tytułu kwotę 19,20 zł.

Zasadne i wykazane w toku postępowania jest również roszczenie powódki o zasądzenie kwoty 274,96 zł tytułem utraconego dochodu. Powódka po wypadku przez okres pięciu dni przebywała ze zwolnieniu lekarskim. Ze złożonego do akt sprawy i nie kwestionowanego przez stronę pozwaną zaświadczenia, wynika, iż w związku z przebywaniem na zwolnieniu lekarskim, dochód powódki był niższy o kwotę 274,96 zł.

O odsetkach od zasądzonych kwot tytułem zadośćuczynienia i odszkodowania Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc w zw. z art. 455 kc. i art. 817 k.c.

Wymagalność roszczenia w stosunku do zakładu ubezpieczeń powstaje w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku, chyba, że w powyższym terminie wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia jego odpowiedzialności lub wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe. Zawiadomienie ubezpieczyciela o wypadku rodzi, zatem po jego stronie obowiązek spełnienia świadczenia w ustawowym terminie. Niespełnienie świadczenia w terminie rodzi po stronie dłużnika konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie (§ 2 art. 481 k.c.).

W razie wyrządzenia szkody czynem niedozwolonym odsetki należą się poszkodowanemu już od chwili zgłoszenia roszczenia o zapłatę odszkodowania, w tej bowiem chwili staje się, zgodnie z art. 455 k.c., wymagalny obowiązek spełnienia świadczenia odszkodowawczego. Rozmiar szkody, a tym samym wysokość zgłoszonego żądania podlega weryfikacji w toku procesu, nie zmienia to jednak faktu, że chodzi o weryfikację roszczenia wymagalnego już w dacie zgłoszenia, a nie dopiero w dacie sprecyzowania kwoty i przedstawienia dowodów. Jeżeli po weryfikacji okaże się, że ustalona kwota odszkodowania nie przekracza wysokości kwoty żądanej już wcześniej, nie ma przeszkód do zasądzenia odsetek od tej wcześniejszej daty.

Zgłoszenie szkody nastąpiło w dniu 28 maja 2015 roku. Strona pozwana po przeprowadzonym postępowaniu likwidacyjnym, w dniu 26 czerwca 2015 roku wydała decyzję, która odmówiła powódce wypłaty świadczeń.

W zakresie przyznanego odszkodowania Sąd zasądził ustawowe odsetki za opóźnienie od kwoty 89,20 złotych (19,20 złotych tytułem kosztów dojazdów i 70,00 złotych tytułem kosztów opieki) od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanej odpisu pozwu (to jest od dnia 20 kwietnia 2016 roku) z kolei w zakresie kwoty 450,01 złotych od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanej odpisu pisma rozszerzającego powództwo. Sąd ustalając powyższe daty miał na względzie okoliczności, iż dopiero w pozwie powódka skonkretyzowała jakich kwoty żąda tytułem odszkodowania, wskazując, iż jest to kwota 19,20 zł tytułem poniesionych kosztów w związku z dojazdami do placówek medycznych oraz kwotę 70,00 zł tytułem poniesionych kosztów związanych z opieką ze strony osób trzecich. Z kolei w piśmie zawierającym rozszerzenie powództwa wskazała tak tytuły jak i kwoty dochodzonego odszkodowania. Pismo to zostało doręczone stronie pozwanej w dniu 30 lipca 2018 roku, co uzasadnia zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 31 lipca 2018 roku.

W pozostałym zakresie żądanie pozwu podlegało oddaleniu jako bezzasadne i nieudowodnione.

Sąd orzekł o kosztach procesu jak w punkcie 1 c wyroku, na podstawie art. 100 zd 2 k.p.c., zgodnie z którym Sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Powódka wygrała proces w 96 %. Dlatego strona pozwana winna zwrócić stronie powodowej poniesione przez nią koszty procesu w kwocie 2.400 złotych, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2.400 złotych ustalone na podstawie § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 ze zm.).

Jednocześnie w punkcie 3 wyroku Sąd, zamieścił rozstrzygnięcie w przedmiocie rozliczenia kosztów wynagrodzenia biegłego i na podstawie art. 84 ust 2 w zw. z art. 84 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz.U. z 2014 roku, poz. 1025), nakazał zwrócić: na rzecz pozwanej ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi kwotę 165,93 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego.

W punkcie 4 wyroku Sąd zamieścił rozstrzygnięcie w przedmiocie tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa wydatków, na podstawie art. 113 ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) w zw. z art. 100 k.p.c., i obciążył pozwaną kwotą 686,24 zł na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi.

Sąd mając na uwadze sytuację finansową powódki oraz okoliczność, iż w toku niniejszego postępowania była zwolniona od kosztów sądowych w całości, nie obciążył powódki kosztami postępowania.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.